

Силабус навчальної дисципліни
«Соціологічні методи в дослідженні міжнародних відносин»

Спеціальність	291 «Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії»
Освітня програма	«Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії»
Освітній рівень	Перший (бакалаврський) рівень
Статус дисципліни	Вибіркова
Мова викладання	Українська
Курс / семестр	4 курс, 7 семестр
Кількість кредитів ЄКТС	4
Розподіл за видами занять та годинами навчання	Лекції – 24 год. Практичні (семінарські) – 12 год. Лабораторні – 12 год. Самостійна робота – 72 год.
Форма підсумкового контролю	Залік
Кафедра	Міжнародного бізнесу та економічного аналізу, м. Харків, просп. Науки 9а, +38 (057) 702-18-30 (3-71), http://www.ea.hneu.edu.ua/
Викладач (-і)	Ус Марина Ігорівна, к.е.н., доцент кафедри міжнародного бізнесу та економічного аналізу
Контактна інформація викладача (-ів)	marinaus_@ukr.net, Maryna.Us@hneu.net
Дні занять	П'ятниця 2,3 пара за поточним розкладом
Консультації	Понеділок 5 пара - 15.50-17.25; очні / дистанційні відповідно до графіку та за домовленістю з ініціативи здобувача; індивідуальні / групові
<p>Мета навчальної дисципліни формування теоретичних знань щодо загальних методологічних та методичних принципів планування та реалізації кількісних і якісних досліджень, набуття практичних навичок проведення головними методами соціологічного дослідження різних елементів міжнародних відносин, міжнародних політичних процесів, застосування соціологічної методології та методів щодо наукового аналізу світових подій, взаємовпливу внутрішньо- та зовнішньополітичних процесів за участю основних акторів міжнародних відносин.</p>	
<p>Передумови для навчання</p> <p>Перелік попередньо прослуханих дисципліни: кількісні методи в міжнародних відносинах, основи економіки, регіональна та національна безпека, основи міжкультурної комунікації, суспільні комунікації, міжнародні організації, міжнародні економічні відносини</p> <p>Знати: поняття та форми міжнародних відносин, кількісні методи дослідження, учасників міжнародних відносин, види міжнародних організацій та їх вплив на процес формування міжнародних відносин</p> <p>Вміти: аналізувати стан міжнародних відносин, класифікувати релевантні чинники впливу на явища міжнародного середовища, здійснювати розрахунки та використовувати різні методи досліджень</p> <p>Володіти навичками: аналізу та визначення причино-наслідкових зв'язків між явищами та учасниками міжнародних відносин, обґрунтування вибору різних методів дослідження</p>	
<p>Зміст навчальної дисципліни</p> <p>Змістовий модуль 1 Теоретико-методологічні основи соціологічного дослідження міжнародних відносин</p> <p>Тема 1. Міжнародні відносини як об'єкт соціологічного дослідження</p>	

Тема 2. Інформаційне забезпечення досліджень в сфері міжнародних відносин

Тема 3. Загальна методологія соціології міжнародних відносин

Тема 4. Програма соціологічного дослідження

Змістовий модуль 2 Методи проведення соціологічного дослідження в сфері міжнародних відносин

Тема 5. Аналіз ситуацій в дослідженні міжнародних відносин

Тема 6. Комунікативні та соціально-психологічні методи дослідження міжнародних відносин

Тема 7. Прогнозні методи соціологічного дослідження сфери міжнародних відносин

Тема 8. Спеціально-наукові методи дослідження

Тема 9. Результати та звітування з проведеного соціологічного дослідження міжнародних відносин

Матеріально-технічне (програмне) забезпечення дисципліни

Microsoft Excel, підключення до мережі Інтернет

Сторінка курсу на платформі Moodle (персональна навчальна система)

Містить робочу програму навчальної дисципліни, робочий план (технологічна карта), презентації лекцій, завдання для практичних та лабораторних занять та методичні рекомендації до їх виконання, завдання для самостійної роботи студентів за темами, додаткові матеріали тощо
<https://pns.hneu.edu.ua/course/view.php?id=6859>

Рекомендовані джерела

Основна

1. Арон Р. Етапи розвитку соціологічної думки / [Пер. з франц.]. – К.: Юніверс, 2004. – 688 с.

2. Важинський С.Е. Методика та організація наукових досліджень : Навч. посіб. / С. Е. Важинський, Т. І. Щербак. – Суми: СумДПУ імені А. С. Макаренка, 2016. – 260 с.

3. Кузь О.М. Геополітика : конспект лекцій Д.С. Коротков / Харківський національний економічний університет. – Х. : ХНЕУ, 2008 – 178 с.

4. Международные отношения и мировая политика : учебник для вузов / П. А. Цыганков [и др.] ; под редакцией П. А. Цыганкова. — 2-е изд., перераб. и доп. — Москва : Издательство Юрайт, 2020. — 279 с.

5. Панченко Л. Ф. Математичні та статистичні методи аналізу соціологічної інформації : Практикум / Л. Ф. Панченко; КПІ ім. І. Сікорського, 2018. – 289 с.

Додаткова

6. Гантінгтон С. Протистояння цивілізацій та зміна світового порядку / Пер. з англ. Н.Климчук. – Л.: Кальварія, 2006. – 474 с.

7. Гурова К. Д. Економічний аналіз: методологія, організація, методика, практикум : навч. посіб. для здобувачів вищ. освіти / К. Д. Гурова, К. Д. Ганін ; Харків. торг.-екон. ін-т Київ. нац. торг.-екон. ун-ту. – Харків : Вид-во Іванченка І. С., 2019. – 328 с.

8. Ермоленко Д. В. Социология и проблемы международных отношений (некоторые аспекты и вопросы социологических исследований международных отношений) / Д. В. Ермоленко. – Москва, 1977. – 68-78 с.

9. Крыштановский, А. О. Анализ социологических данных с помощью пакета SPSS : учеб. пособие для вузов / А. О. Крыштановский; Гос. ун-т – Высшая школа экономи-ки. –М. : Изд. дом ГУ ВШЭ, 2006. — 281с

10. Раймерз Ф. Компетентний діалог: використання досліджень для формування світової освітньої політики [Текст] : пер. з англ./ Ф. Раймерз, Н. Мак-Гінн. – Львів : Літопис, 2004 – 212 с.

11. Статистичний аналіз соціологічних даних / В. І. Паніотто, В. С. Максименко, Н. М. Харченко; Київ. міжнар. ін-т соціології. – К.: Вид. дім «КМ Академія», 2004. – 269 с.

12. Шевель І.П. Основні напрямки вивчення міжнародного порядку в соціології міжнародних відносин / І.П. Шевель// «Young Scientist». - № 4.1 (31.1). – 2016. – С. 14-18.

13. Щерба Г.І. Європейський вибір України та розвиток транскордонного співробітництва як предмет емпіричного соціологічного аналізу / Г.І. Щерба // Нова парадигма. Філософія. Політологія. Соціологія : журнал наукових праць / Нац. пед. ун-т ім. М.П. Драгоманова, Творче об-ня “Нова парадигма”. – К., 2008. – Вип. 82. – С. 191–205.

Інформаційні ресурси

14. Дослідження міжнародних відносин. – Електронний ресурс. – Режим доступу: <http://moyaosvita.com.ua/istoriya/doslidzhennya-mizhnarodnix-vidnosin/>.

15. Європейські інформаційно-аналітичні центри [Електронний ресурс] . – Режим доступу : <http://www.eurasia.org.ru/>

16. Панина Н.В. Технология социологического исследования. Курс лекций [Электронный ресурс]. – Режим доступа: <http://194.44.152.155/elib/local/r362.pdf> Соціологічні методи в дослідженні міжнародних відносин [Електронний ресурс] // ПНС ХНЕУ. – Режим доступу : <https://pns.hneu.edu.ua/course/view.php?id=6859>

17. Терещенко Н.В. Проблема соціологічного методу в дослідженні міжнародних відносин [Електронний ресурс] / Н.В. Терещенко. – Режим доступу: http://ir.kneu.edu.ua/bitstream/handle/2010/30393/550_19-33.pdf;jsessionid=218996B338A77DCC160D41F9B102382A?sequence=1

Система оцінювання результатів навчання

Система оцінювання сформованих компетентностей у здобувачів освіти враховує види занять, які згідно з програмою навчальної дисципліни передбачають лекційні, семінарські, практичні заняття, а також виконання самостійної роботи. Оцінювання сформованих компетентностей у студентів здійснюється за накопичувальною 100-бальною системою.

Оцінювання протягом семестру проводиться у формі оцінювання виконання завдань на практичних та лабораторних заняттях; оцінювання виконання творчих і домашніх завдань, результати, яких супроводжуються підготовленими мультимедійними презентаціями, написанням контрольної роботи, складання комплексного модульного контролю у формі колоквиуму. Всі роботи повинні бути виконані самостійно. Виконанні завдання, схожі між собою, будуть відхилені.

Оцінка студента формується таким чином:

оцінювання відвідованості та активної роботи на лекційних заняттях – максимально 12 балів (1 бал за кожне лекційне заняття);

оцінювання виконання завдань на практичних та лабораторних заняттях (12 завдань за 9 темами) – максимально 30 балів (при позитивному оцінюванні з кожного практичного завдання від 1 до 3 балів);

оцінювання творчого завдання з проведення соціологічного дослідження – максимально 18 балів (2 завдання по 5 бали за кожне і 1 завдання 8 балів). Оцінка роботи здійснюється у процесі відкритої співбесіди. Якщо робота виконана не в повному обсязі або захищається несвоєчасно залікова кількість балів зменшується на 50%;

представлення результатів та рекомендацій з проведеного соціологічного дослідження у формі мультимедійної презентації – максимально 10 балів;

написання письмової контрольної роботи – максимально 6 балів.

складання 2 комплексних модульних контролів у формі колоквиуму – 24 бали (по 12 балів кожний): - теоретичне завдання – до 4 балів, 2 практичних завдання різного рівня складності – до 8 балів.

Здобувач не допускається до заліку, якщо не виконав творче завдання та за підсумковим модульним контролем отримав незадовільну оцінку. В особливих ситуаціях робота протягом семестру може бути виконана дистанційно: (за допомогою платформи Moodle).

Підсумковий контроль знань та компетентностей здобувачів з навчальної дисципліни здійснюється на підставі проведення заліку, завданням якого є перевірка розуміння студентом програмного матеріалу в цілому, логіки та взаємозв'язків між окремими розділами, здатності творчого використання накопичених знань, вміння формулювати своє ставлення до певної проблеми навчальної дисципліни тощо.

Студента слід вважати атестованим, якщо сума балів, одержаних за результатами підсумкової/семестрової перевірки успішності, дорівнює або перевищує 60. Мінімально можлива кількість балів за поточний і модульний контроль упродовж семестру – 60 балів

Підсумкова оцінка з навчальної дисципліни розраховується з урахуванням балів, отриманих під час поточного контролю за накопичувальною системою. Сумарний результат у балах за семестр складає: "60 і більше балів – зараховано", "59 і менше балів – не зараховано" та заноситься у залікову "Відомість обліку успішності" навчальної дисципліни.

Більш детальна інформація щодо оцінювання наведена в технологічній карті дисципліни.

Накопичування рейтингових балів з навчальної дисципліни

Види навчальної роботи	Мак кількість балів
Лекційні заняття	12
Практичні заняття (завдання за 9 темами)	30
Презентація	10
Творче завдання (3 завдання)	18
Письмова контрольна робота	6
Колоквіум	24
Максимальна кількість балів	100

Відповідність шкали оцінювання ЄКТС національній системі оцінювання та ХНЕУ ім. С. Кузнеця

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ЄКТС	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену (іспиту), диференційованого заліку, курсового проекту (роботи), практики, тренінгу	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82 – 89	B	добре	
74 – 81	C		
64 – 73	D		
60 – 63	E	задовільно	не зараховано
35 – 59	FX	незадовільно	
1 – 34	F		

Політики навчальної дисципліни

Політика дотримання академічної доброчесності

Усі письмові роботи перевіряються на наявність плагіату і допускаються до захисту із коректними текстовими запозиченнями не більше 25%. Списування під час контрольних (модульних) робіт, колоквіуму заборонено (в тому числі із використанням мобільних девайсів). Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише для отримання вторинної інформації.

Порушеннями академічної доброчесності вважаються: академічний плагіат, самоплагіат, фабрикація, фальсифікація, списування, обман. За порушення академічної доброчесності здобувачі освіти можуть бути притягнені до академічної відповідальності: повторне проходження оцінювання (контрольна робота, модуль тощо); повторне проходження відповідного освітнього компонента освітньої програми.

Політика щодо пропусків занять

Відвідування занять є обов'язковим компонентом оцінювання, за яке нараховуються бали. За об'єктивних причин (хвороба, міжнародне стажування чи семестрове навчання за кордоном), навчання може відбуватись в он-лайн формі (змішана форма навчання) за погодженням із деканатом та лектором навчальної дисципліни

Політика щодо виконання завдань пізніше встановленого терміну

Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу

Харківський національний економічний університет імені Семена Кузнеця

оцінку (- 50% від відповідної кількості балів). Перескладання модулів відбувається із дозволу деканату за наявності поважних причин (зокрема, лікарняного)

Більш детальну інформацію щодо компетентностей, результатів навчання, методів навчання, форм оцінювання, самостійної роботи наведено у Робочій програмі навчальної дисципліни <https://pns.hneu.edu.ua/course/view.php?id=6859>

Силабус затверджено на засіданні кафедри «14» вересня 2020 р. Протокол №2